

Trygg i båt

En informasjonsbrosjyre fra brannvesenet

Trygg med varsel

Brannvesenet anbefaler gassvarsler, CO-varsler og røykvarsler i båt med overnattingsmuligheter. Med dette om bord går du en trygg båtsesong i møte.

Brannvesenet ønsker å minne om at propanlekkasje, kullosforgiftning og brann er reelle farer i båt.

Propan

I fritidsbåter benyttes ofte propan til oppvarming, matlagning og til å drive kjøleskap. Feil på gassapparater og utstyr eller feil bruk kan føre til brann, eksplosjon eller kullosforgiftning.

Propan er en tung gass som ved en lekkasje legger seg langs gulvet. Ved propanlekkasje er en liten gnist fra det elektriske anlegget nok til at det blir eksplosjon og brann.

Dersom gassapparater brukes innendørs med dårlig lufting, kan forbrenningen føre til at oksygenet forbrukes slik at personer som oppholder seg i rommet kan bli kullosforgiftet og kvalt.

Fare for kullos

Mange har i tillegg aggregat og dieseldrevet varmeapparat (f.eks We-basto) i båten. Den luktfrie gassen kullos (CO) er vanskelig å oppdage, særlig når man sover. Monter en CO-varsler hvis du bruker slike innretninger.

Røykvarsler og slökkemiddel

Sørg for å ha fungerende røykvarsler hvis du skal overnatte i båt. Det er ofte mye brennbart materiale og mange kokeapparater, griller og andre antenningskilder på - bokstavelig talt - alle bauger og kanter. Dessuten ligger man så tett i båthavnen at en brann sprer seg lynraskt.

Videre kan det være trangt og vanskelig å komme seg ut fra lugarene. Monter derfor røykvarslere i båten og ha en plan for rask evakuering. Sørg for fungerende og lett tilgjengelig slökkemiddel.

Tre ting

Altså: Husk gassvarsler, CO-varsler og røykvarsler til båten!

Bildet viser en CO-varsler og en gassvarsler. Sistnevnte går på strøm.

Bruk av propan i båt

Det brukes mye gass i fritidsbåter og mange er usikre på lover og regler på området.

Bruk og oppbevaring av gass krever forsiktighet. Propan synker ned i bunnen av båten, dersom det oppstår lekkasje. Installasjon av gassvarsler kan øke sikkerheten.

Unngå lekkasje

Propananlegg, koke- og varmeapparater må installeres, kontrolleres og repareres av fagfolk for å avdekke eventuelle lekkasjer.

Sjekk selv rør og koblinger regelmessig slik at du unngår lekkasje. Les bruksanvisningen før nytt utstyr tas i bruk og flasker byttes.

Vær obs på at maks tillatt lengde på gasslange er kun 1,2 m i båt. Denne

lengden er tillatt mellom flaske og rør, og i igjen tillat fra rør til gassapparatet.

Fleksibel, armert stålslange godkjent for gass kan erstatte kobberør og stålrør.

Gassbeholdningen skal maksimalt være 22 kg

Steng alle utløp for bensin, gass eller olje når turen er avsluttet

Brukt båt

Ved kjøp av brukt båt bør installasjoner og utstyr kontrolleres av kvalifisert personell.

Ved kjøp av utstyr

Det er produsent, importør og forhandler som har ansvar for at utstyret er produsert i henhold til regelverket og at det er trygt å bruke. Utstyret skal være CE-merket, og det skal følge med advarselsmerking og brukerveiledning på norsk. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap oppfordrer forbrukerne til å være bevisste når de kjøper gassutstyr. Still spørsmål, vær kritisk og sjekk at dokumentasjonen er på plass. Det viktigste er likevel at man setter seg godt inn i hvordan utstyret skal brukes og vedlikeholdes, og hvilke begrensninger som gjelder.

Gassvettreglene

1. Propanbeholderne må aldri plasseres under terrengnivå, for eksempel i kjellerrom. Husk at propan i gassform er tyngre enn luft.

2. Propanbeholdere skal alltid stå oppreist, og må aldri utsettes for unormal oppvarming eller sterk solvarme.

3. Vær på vakt mot propanlekkasjer. Gass som lekker ut kan gjøre lufta eksplosjonsfarlig og kan antennes av for eksempel åpen ild, glødende tobakk eller elektrisk gnist.

4. Finn eventuelle lekkasje snarest mulig ved å pensle konsentrert såpevann på slanger og rørforbindelser. Når gassstrykket settes på vil såpebobler danne seg på lekkasjestedet.

5. Bruk kun slanger for LPG/propan. Sprukne eller defekte slanger må skiftes straks. Største lovlige slangelengde er 1,5 meter (men 1,2 i båt). Bruk slangeklemmer.

6. Hold alltid en tent fyrstikk klar når apparatkranen åpnes. Steng for gassen ved beholderen når anlegget ikke er i bruk, og husk å koble fra regulatoren ved lengre tids fravær.

7. Steng for gassen ved beholderen og bring om mulig beholderen til et trygt sted dersom det oppstår brann.

8. Hold alltid apparat og beholder i god stand, men prøv ikke selv å reparere skader eller defekter som oppstår. La propanforhandler gjøre kontroll og eventuell overhaling av apparat og anlegg med jevne mellomrom.

9. Studer monterings- og bruksanvisning nøye før apparat og anlegg tas i bruk. Spør forhandleren dersom det er noe du er i tvil om.